

Všeobecné zásady skúšania surového mlieka v SL EXAMINALA

Všeobecné zásady skúšania surového mlieka sú záväzným dokumentom, podľa ktorého sa SL riadi pri preskúšaní objednávok a fakturácií za vykonané služby. Sú verejne dostupné a jednotné pre všetkých zákazníkov SL.

Ich cieľom je vytvorenie podmienok na dodržiavanie vnútorného systému kvality SL a plnenie požiadaviek, ktoré sú kladené na činnosť skúšobného laboratória akreditovaného na skúšanie, vo vzťahu k svojim zákazníkom.

Dodržiavanie uvedených zásad tiež umožňuje racionalizovať prevádzkové náklady SL tak, aby bola zachovaná kvalita poskytovaných služieb za primeranú cenu.

Primárnym dôvodom objednávky služieb je vykonanie skúšok z dodaných vzoriek a informovanie o nameraných výsledkoch. SL vykonáva skúšky predovšetkým pomocou metód, ktoré sú uvedené v Prílohe k aktuálnemu Osvedčeniu o akreditácii, resp. pomocou metód, ktoré sú mimo rozsah akreditácie.

Pracovný režim skúšobného laboratória:

1. SL vykonáva svoju činnosť každý pracovný deň, počas doobednej pracovnej smeny, s výnimkou obdobia, keď je v SL nariadené jednotné čerpanie dovolenky. Na obdobie jednotného čerpania dovolenky SL upozorní svojich zákazníkov s dostatočným predstihom.
2. Počas poobednej pracovnej smeny a v dni pracovného voľna a pokoja SL vykonáva iba dokončovanie skúšok, ktoré boli začaté v doobednej pracovnej smene, resp. v iný pracovný deň. Podmienky začatia skúšania v sobotu a v nedeľu sa dajú dohodnúť individuálne.
3. Začatie skúšania počas poobednej smeny upravuje bod 4. Začatie skúšania v dni pracovného voľna a pokoja je možné, iba po vzájomnej dohode so zákazníkom, podľa špeciálnych podmienok, ktoré sú predmetom dohody.
4. Vzorky sa do SL prijímajú denne od 7,00 do 16,00. Vzorky prijaté po 11,00 sú skúšané až nasledujúci pracovný deň.
5. Ceny za vykonané skúšky sú účtované podľa platného cenníka. Tieto ceny sú platné každý pracovný deň, počas pracovnej doby SL, okrem pondelkov. SL môže účtovať za vykonanie skúšok v pracovné pondelky špeciálnu prirážku k bežnej cene uvedenej za danú skúšku v cenníku. Konkrétna cena závisí od počtu vzoriek, ktoré sa budú v daný pondelok skúšať. Zákazník je na túto skutočnosť vopred upozornený.

Účtovanie služieb, subdodávky a riešenie nezhodnej práce:

6. Okrem ceny za vykonané skúšky, SL účtuje zákazníkovi náklady spojené s dovozom vzoriek a prepravných obalov do SL, so zasielaním prázdnych vzorkovníc s uzávermi a prepravných obalov k zákazníkovi, s manipuláciou vzorkovníc, v ktorých vzorky neboli v SL skúšané, a s informovaním o výsledkoch prostredníctvom Protokolu o skúškach - podľa platného cenníka. SL neúčtuje zákazníkovi 2. a ďalšie vydanie Protokolu o skúškach, ak bolo nutné takéto vydanie vydať s pričinením SL.
7. Ak SL nie je schopné z technických dôvodov splniť požiadavky zákazníka, môže vykonať skúšanie v externom skúšobnom laboratóriu. Zákazník je na túto skutočnosť upozornený. SL ručí za kvalitu takto vykonaných skúšok a zákazníkovi účtuje rovnakú cenu, ako keby boli skúšky vykonané vo vlastnom SL.
8. Ak SL, zákazník, alebo tretia strana zistí nezhodnú prácu SL, ktorá má vplyv na nameraný výsledok, SL neúčtuje zákazníkovi cenu za takéto skúšky a v prípade, že je takto ovplyvnených viac, ako 50% všetkých vykonaných skúšok v daný deň u daného zákazníka, ani náklady spojené s dovozom vzoriek a prepravných obalov do SL a so zasielaním prázdnych vzorkovníc s uzávermi a prepravných obalov k danému zákazníkovi v daný deň.
9. SL účtuje všetky služby každému zákazníkovi raz mesačne, formou riadnej faktúry. Zákazník má možnosť uhradiť aj čiastkové služby priamo v registračnej pokladni v hotovosti.

Preprava vzoriek do SL:

10. Zákazník zodpovedá za odber vzoriek do vzorkovnic podľa požiadaviek SL, za ich riadne uzavretie a označenie a úplné vyplnenie platného Protokolu o odbere vzoriek.
11. SL zodpovedá za vzorky a súvisiacu dokumentáciu od času prevzatia vzoriek pracovníkom SL, bez ohľadu na miesto prevzatia.
12. SL nezodpovedá za vzorky, ktoré nie sú v riadne uzavretých vzorkovniciach a za oddelenie označenia vzoriek (značenie na uzávere), počas bežných podmienok dopravy.
13. SL ručí za prepravu vzoriek v riadnom termíne do SL pri teplote od 1 °C do 10 °C, pokiaľ zabezpečuje prepravu vozidlom SL.

Vzorkovnice na skúšanie:

14. V SL sa používajú dva typy vzorkovnic: Autosamplerové vzorkovnice podľa STN 57 0005, ktoré sú spolu s uzáverom vo vlastníctve zákazníka a vzorkovnice na ručný odber, ktoré sú spolu s uzáverom vo vlastníctve SL.
15. Po doručení vzorkovnic do SL, sa vzorkovnice použijú na skúšanie, vyčistia, technicky sterilizujú, naplnia konzervačným činidlom a pripravia na odoslanie zákazníkovi. Zákazník obdrží tie vzorkovnice, ktoré predtým zaslal do SL. Doba výmeny vzorkovnic a uzáverov medzi SL a zákazníkom závisí od dostupnosti daných vzorkovnic a uzáverov daného zákazníka v SL a od ich označovania.
16. Pre spoľahlivú rotáciu vlastných vzorkovnic, majú byť autosamplerové vzorkovnice vhodne označené kódom, menom, logom zákazníka. Toto označenie musí byť jednoznačné, pre SL identifikovateľné, nesmie byť mazateľné pri manipulácii so vzorkovnicami a nesmie interferovať na iné identifikačné znaky vzorkovnice – čiarový kód, ručné označovanie vzoriek a pod. Za toto označovanie vzorkovnic zodpovedá zákazník.
17. SL používa pri manipulácii so vzorkovnicami také postupy, ktoré neskracujú výrazne ich dobu použiteľnosti, garantovanú výrobcom vzorkovnic.
18. Za čistenie všetkých vzorkovnic a uzáverov, ich technickú sterilitu a naplnenie vzorkovnic konzervačným činidlom zodpovedá SL. Za tieto parametre ručí až do času odovzdania vzorkovnic a uzáverov zákazníkovi, resp. osobe, ktorá zabezpečuje dovoz prázdnych vzorkovnic uzáverov zákazníkovi, bez ohľadu na miesto odovzdania.
19. Zákazník musí uschovávať takéto vzorkovnice pri teplote od 1°C do 10 °C, riadne uzavreté príslušným uzáverom, bez prístupu svetla, v čistom prostredí. Je vhodné, aby pripravené vzorkovnice boli čo najrýchlejšie použité na odber vzoriek.
20. Na meranie CPM (metódou "BactoScan"), SB a zloženia sa používajú výlučne autosamplerové vzorkovnice. Pokiaľ sú vzorky doručené do SL na meranie týchto znakov v iných vzorkovniciach, SL ich musí preliať do autosamplerových vzorkovnic. Táto služba je účtovaná zvlášť, podľa platného cenníka.
21. Na meranie doplnkových mikrobiologických znakov, resp. CPM kultivačnou metódou sa používajú zvyčajne vzorkovnice na ručný odber.
22. Pokiaľ sú predmetom skúšania mikrobiologické znaky, vzorkovnice musia byť technicky sterilné.
23. Na meranie TT (kryoskopickou metódou) a na dôkaz prítomnosti kravského a kozieho mlieka v ovčom mlieku sa používajú vzorkovnice na ručný odber.
24. Na dôkaz prítomnosti RIL a ich identifikáciu sa používajú autosamplerové vzorkovnice.

Konzervácia vzoriek:

25. Na meranie CPM, doplnkových mikrobiologických znakov, SB, zloženia mlieka, dôkaz prítomnosti RIL a ich identifikáciu sa používajú vzorky konzervované Acidiolom.

26. Zákazník je poučený, že Acidiol je látka klasifikovaná, ako jed, preto musí pri manipulácií so vzorkovnicami dodržiavať zásady bezpečnej manipulácie.
27. Na meranie TT a na dôkaz prítomnosti kravského a kozieho mlieka v ovčom mlieku sa používajú nekonzervované vzorky.
28. Vzorky určené na meranie TT, pokiaľ sú konzervované, sú zvyčajne vyradené zo skúšania pri ich príjme.
29. Pokiaľ sú vzorky konzervované inak, a pritom je známe, že daná konzervačná látka nemá významný vplyv na výsledok skúšky, SL zaznamená túto skutočnosť na protokole o skúškach.

Plnenia vzoriek do vzorkovnic:

30. Vzorkovnice musia obsahovať minimálne 25 ml mlieka.
31. Pokiaľ sa jedná o vzorky konzervované a objem mlieka je nižší, ako je uvedený v bode 30., sú takéto vzorky vyradené zo skúšania pri ich príjme, pokiaľ zákazník požaduje z takejto vzorkovnice vykonať skúšku na prítomnosť rezíduí inhibičných látok.
32. Vzorkovnice musia byť riadne uzavreté, aby sa pri manipulácii zabránilo vytekaniu vzorky a možnej kontaminácii prostredím. SL nezodpovedá za škody spôsobené nesprávnym naplnením a uzavretím vzorkovnic.
33. Ak sú vzorky konzervované Acidiolom, vzorka musí byť vo vzorkovnici dokonale premiešaná s konzervačným činidlom. Dôkazom toho je rovnomerné šedomodré sfarbenie mlieka.

Označovanie vzorkovnic:

34. Ak zákazník využíva na označovanie vzorkovnic čiarový kód, ten musí byť čitateľný a nepoškodený. Je potrebné opatrne postupovať pri prelepovaní vzorkovnic lepiacou páskou (pri tzv. pečatení vzoriek), pretože pri odstraňovaní lepiacej pásky dochádza k poškodeniu čiarového kódu.
35. Ak zákazník uprednostňuje ručné označovanie vzoriek, to musí byť čitateľné, nezmazateľné pri bežnej manipulácii a umiestnené na vzorkovnici, nie na uzávere.
36. Neoznačené vzorky sú vyradené zo skúšania pri ich príjme. SL nezodpovedá za škody spôsobené nesprávnym označením vzoriek.

Elektronické a ručné zadávanie objednávky zákazníkom:

37. Základným dokumentom, ktorý SL informuje o požiadavkách zákazníka je vyplnený protokol o odbere vzoriek. Ten musí byť vyplnený elektronicky cez web prístup, alebo ručne. Obe formy sú rovnocenné.
38. Zákazník použije, podľa využitia výsledkov skúšok buď protokol o odbere vzoriek typu „P“ – výsledky určené na oficiálnu kontrolu kvality alebo typu „I“ – informatívne výsledky. Označenie vzoriek týmto spôsobom je plne v kompetencii zákazníka a v SL ho nie je po príjme vzoriek možné zmeniť.
39. Protokol o odbere vzoriek plní funkciu záväznej objednávky, preto musí byť autorizovaný zákazníkom.
40. Zákazník musí vyplniť všetky požadované informácie v protokole o odbere vzoriek - SL vykoná len tie skúšky, ktoré sú tam vyznačené.
41. Označenie vzoriek sa musí zhodovať s označením vzoriek, ktoré je uvedené na protokole o odbere vzoriek.
42. SL nezodpovedá za škody spôsobené nesprávnym a neúplným vyplnením protokolu o odbere vzoriek zo strany zákazníka.

Teplota a vizuálny stav vzoriek pri príjme:

43. Teplota vzoriek pri príjme má byť od 1 °C do 10 °C. Vzorky nemajú byť zmrazené, okrem zvláštnych požiadaviek, napríklad pri dôkaze prítomnosti a identifikácii RIL.
44. Pokiaľ SL nameria pri príjme vzoriek teplotu mimo tohto intervalu, zaznamená to na protokole o skúškach. Ak je teplota vzoriek výrazne vyššia, sú tieto pri príjme vyradené zo skúšania. Zákazník je na túto skutočnosť upozornený.
45. Pri posudzovaní teploty sa prihliada na požadované skúšky, na dátum a čas odberu vzoriek, ktorý je potrebné uviesť do protokolu o odbere vzoriek.
46. Vzorky nesmú byť vyžrážané, čo je dôkaz nevhodnej kyslosti mlieka. Takéto vzorky sú vyradené zo skúšania pri ich príjme. Zákazník je na túto skutočnosť upozornený.
47. Vzorky musia byť konzervované správnym spôsobom, a riadne uzavreté.
48. SL nezodpovedá za škody spôsobené inou teplotou vzoriek, aká je uvedená v bode 43., za ich nesprávnu konzerváciu a za ich vyžrážanie, ani voči zákazníkovi, ani voči tretej strane.

Doba skúšania:

49. Maximálne doby od odberu vzoriek po vykonanie skúšky sú nasledovné:

RIL	30 h
Mikrobiologické znaky	48 h
Dôkaz prítomnosti kravského a kozieho mlieka v ovčom mlieku	48 h
TT	48 h
Zloženie a PSB	72 h

50. Pokiaľ pri SL zistí, že uvedený čas sa presiahne, uvedie to do protokolu o skúškach. Ak sa čas presiahne výrazne, takéto vzorky sú vyradené zo skúšania pri ich príjme. Zákazník je na túto skutočnosť upozornený.
51. SL nezodpovedá za škody spôsobené presiahnutím maximálnej doby skúšania vzoriek od ich odberu, aká je uvedená v bode 49., ani voči zákazníkovi, ani voči tretej strane.

Vyradovanie vzoriek:

52. Zákazník môže požiadať o vyradenie vzorky zo skúšania, ktorá bola zaevidovaná v protokole o odbere vzoriek, pred príjmom vzoriek do SL. Dôvody na vyradenie nie je potrebné uvádzať.
53. Pokiaľ SL nameria výsledok, ktorý je mimo limit príslušnej skúšobnej metódy, uvedie príslušný výsledok v tvare : "<dolný limit merania", resp. ">horný limit merania". Takéto vzorky SL nevyraďuje.
54. Zákazník môže požiadať o zrušenie výsledkov konkrétnej vzorky, už na vydanom protokole o skúškach. Toto nie je možné, pokiaľ bola v danej vzorke zistená prítomnosť rezíduí inhibičných látok. Požiadanie o zrušenie výsledkov musí byť vykonané písomne a v daný mesiac, kedy bola daná vzorka odobraná. Dôvody na zrušenie výsledkov nie je potrebné uvádzať. V prípade prijatia takejto žiadosti SL vydá na žiadosť zákazníka 2. a ďalšie vydanie protokolu o skúškach, bez danej vzorky, čo uvedie v preskúmaní objednávky na prvej strane protokolu o skúškach.

Informovanie o výsledkoch:

55. SL informuje o výsledkoch skúšania a termínoch skúšania v súvislosti s konkrétnym zákaznikom, iba dotknutého zákazníka. Pokiaľ zákazník súhlasí, SL poskytne tieto informácie aj zákazníkovi určenej tretej strane, napríklad nákupcovi, či prvovýrobcom. MP SR, ŠVPS SR, PPA môžu SL požiadať o zasielanie sumárnych, ale aj konkrétnych výsledkov skúšok. Takáto žiadosť musí byť SL adresovaná písomne a musí vychádzať z platnej legislatívy.
56. Oficiálnu formu informovania o výsledkoch tvorí iba autorizovaný Protokol o skúškach

vydaný SL. Pod pojmom autorizovaný sa rozumie Protokol o skúškach podpísaný elektronickým podpisom VÚM.

57. Protokoly o skúškach vydáva SL zväčša v rámci akreditovanej činnosti. SL môže na akreditovanom protokole o skúškach uviesť aj výsledky z neakreditovanej činnosti, pričom predmetné skúšky sú SL na protokole o skúškach označené.

58. SL informuje o výsledkoch tiež inou formou, podľa dohody so zákazníkom. Tieto formy však nenahrádzajú autorizovaný Protokol o skúškach.

59. SL informuje o výsledkoch až po ukončení skúšky, najneskôr nasledujúci pracovný deň.

60. Pokiaľ je zákazníkom SL nákupca resp. spracovateľ mlieka a ten sa so SL zmluvne dohodne o paralelnom a súbežnom informovaní svojich dodávateľov – prvovýrobcov, SL toto zabezpečí formou zasielania zjednodušených správ elektronickej pošty na adresy prvovýrobcov. Zákazník v takomto prípade zodpovedá za poskytnutie aktuálneho zoznamu adries prvovýrobcov.

61. V prípade zistenia prítomnosti rezíduí inhibičných látok vo vzorke zákazníka, SL okamžite telefonicky informuje o danej skutočnosti zákazníka na dohodnuté telefónne číslo. Súbežne a okamžite s informovaním zákazníka, SL informuje ŠVPS SR o konkrétnom výskyte rezíduí inhibičných látok na predpísanom formulári písomnou formou, pokiaľ sa jednalo o vzorky na kontrolu kvality.

62. Podmienkou dodržania termínov informovania zo strany SL je včasné splatenie faktúr zo strany zákazníka. Pokiaľ zákazník neplní termíny splatenia faktúr, SL pozastavuje informovanie o skúškach.

63. SL nenesie zodpovednosť za škody spôsobené oneskoreným informovaním o skúškach, ani voči zákazníkovi, ani voči tretej strane, ktoré boli zapríčinené skutočnosťami popísanými v bode 62. resp. nedostupnosťou zákazníka a jeho komunikačných prostriedkov.

Skúšanie na prítomnosť rezíduí inhibičných látok:

64. SL považuje už prvý výsledok predmetnej skúšky, bez ohľadu na použitú metódu, za konečný a o tomto informuje zákazníka a prípadne ŠVPS SR .

65. V zmysle metód skúšania SL vykoná najneskôr nasledujúci pracovný deň predbežnú identifikáciu rezíduí inhibičných látok a tomto informuje zákazníka.

66. SL označí predmetnú vzorku nasledujúcim spôsobom: „kód vzorky_rrmdd“ a vzorku uskladní pri teplote najviac -20 °C. Pri takýchto podmienkach vzorky skladuje 7 dní od ukončenia skúšania v SL. (kód vzorky – označenie vzorky zákazníkom, rrmdd – rok, mesiac a deň začatia skúšania danej vzorky v SL)

67. Zákazník má právo na zaslanie týchto vzoriek na ďalšiu identifikáciu a určenie koncentrácie rezíduí inhibičných látok do určeného externého skúšobného laboratória na svoje náklady.

Kontrolná činnosť zákazníka, riešenie pripomienok a sťažností:

68. Zákazník má právo požiadať SL o vysvetlenie k použitým metódam skúšania. Ak tak nevykoná, SL považuje, že zákazník skúšobným metódam porozumel.

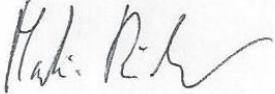
69. Zákazník má právo byť prítomný pri skúšaní svojich vzoriek v SL. Aby SL zabezpečilo anonymitu skúšania iných vzoriek, zákazník musí tento svoj úmysel oznámiť SL vopred. SL s ním následne dohodne termín, zväčša ešte v ten deň, resp. nasledujúci pracovný deň.

70. Zákazník má právo sťažovať sa na činnosť SL, samotnému SL. SL prijíma sťažnosti iba od zákazníka (nie od tretej strany) a to v písomnej forme, do 15 dní po vydaní predmetného protokolu o skúškach.

71. Po prijatí sťažnosti SL rozhodne o jej prijatí, resp. zamietnutí. Pokiaľ je sťažnosť prijatá na riešenie, SL je povinné predmetnú sťažnosť riešiť, najneskôr do 30-tich dní od prijatia sťažnosti.

72. SL informuje zákazníka o rozhodnutí SL prijať/neprijať predmetnú sťažnosť, o spôsobe riešenia a o výsledkoch riešenia sťažnosti.
73. Pokiaľ zákazník nie je spokojný s postupom SL pri prijatí sťažnosti a jej riešení, môže sa sťažovať na akreditačný orgán - SNAS alebo na ŠVPS SR.
74. SL uvíta aj iné formy pripomienok, návrhov zo strany zákazníkov, ktoré súvisia s jeho činnosťou. Tieto však neplnia formu oficiálnej sťažnosti.

V Žiline 10.12.2018

Ing. Martin Tomáška, PhD.
Vedúci SL EXAMINALA